

**Inkoop- en
aanbestedingsbeleid**
Gemeente Breda 2015

Vastgesteld op 18 november 2014, door College van burgemeester en wethouders.

Voorwoord

Voor u ligt het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Gemeente Breda. Dit beleid is aangepast aan de nieuwe wetgeving en de laatste maatschappelijke en economische ontwikkelingen. Tevens wordt recht gedaan aan de uitgangspunten die zijn vastgelegd in het Coalitieakkoord Breda 2014-2018 'Ruimte en verbinding'. Daar waar dit aan de orde is, wordt dat in dit beleidsdocument nog eens nader geaccentueerd.

Het beleid geeft de kaders en spelregels weer voor het inkopen van leveringen, diensten en werken. De Gemeente Breda wil een integere en betrouwbare opdrachtgever zijn die leveranciers, dienstverleners en aannemers eerlijke en gelijke kansen biedt.

Het beleid helpt in het streven naar een rechtmatige en doelmatige inkooppraktijk. Het draagt ook zorg voor een juiste inbedding van actuele politieke thema's binnen juridische kaders zoals het stimuleren van de lokale economie, duurzaamheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Wij bieden met dit beleid de medewerkers van de Gemeente Breda en opdrachtnemers een handvat voor professionele samenwerking bij inkoop- en aanbestedingstrajecten.

Voor de goede orde wijzen wij u erop dat dit gemeentelijke Inkoop- en aanbestedingsbeleid gebaseerd is op de Aanbestedingswet 2012 die per 1 april 2013 van kracht is geworden. De Aanbestedingswet 2012 regelt een aantal zaken die nieuw zijn ten opzichte van de regelgeving die gold vóór 1 april 2013 en is geënt op de momenteel geldende Europese aanbestedingsrichtlijnen

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	5
Inleiding	7
Doel van het inkoop- en aanbestedingsbeleid	7
Relatie met andere beleidsterreinen van de Gemeente Breda	8
Borging van het inkoop- en aanbestedingsbeleid	9
Leeswijzer	10
1 Juridische beleidsuitgangspunten	11
1.1 Naleven van wet- en regelgeving	11
1.2 Algemene beginselen bij inkoop	11
1.3 Toepassen van een Inkoop en aanbestedingsreglement	11
1.4 Uniforme (landelijke) documenten en/of werkwijzen	11
1.5 Mandaat en volmacht	12
1.6 Afwijkingsbevoegdheid	12
2 Ethische en ideële beleidsuitgangspunten	13
2.1 Integriteit	13
2.2 Duurzaam inkopen	13
2.3 Sociaal maatschappelijke doelstelling	15
3 Bedrijfseconomische beleidsuitgangspunten	17
3.1 Te hanteren aanbestedingsprocedures	17
3.2 Te hanteren selectie- en gunningscriteria	19
3.3 Omgang met leveranciers	20
3.4 Gebruik van inkoopvoorwaarden	21
4 Organisatorische uitgangspunten	23
4.1 Inkoop in de organisatie	23
4.2 Verantwoordelijkheden	23
4.3 Hanteren van een standaardwerkwijze	24
4.4 Inkoopactieplan	25
4.5 Herijking Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2010	25
Bijlage 1 Begripsbepaling	27
Bijlage 2 Vormen van marktbenadering	29

Inleiding

Na de reorganisatie in 2012 bestaat de gemeentelijke organisatie uit de directies Dienstverlening, Beheer, Ontwikkeling, het Servicebedrijf, de Concernstaf en de ATEA-groep.

Het Servicebedrijf (SB) bestaat uit de afdelingen Advies, Beleid en Bedrijfsvoering (ABB) Proces en Informatie (PI) en Ondersteuning (O). Binnen de afdeling ABB is Juridische Zaken en Inkoop (JZI) één van de vier teams.

SB/ABB/JZI heeft onder andere als taak de inkoopfunctie binnen de Gemeente Breda verder te organiseren en te professionaliseren. Dat wordt gedaan door het huidige Inkoop- en aanbestedingsbeleid, vastgesteld bij collegebesluit van 23 februari 2010, te actualiseren.

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid is op het complete spectrum van leveringen, diensten en werken van toepassing. Inkoop heeft als definitie 'alles waar een externe factuur tegenover staat'. Daar waar in deze beleidsnotitie gesproken wordt over inkoop wordt impliciet gesproken over aanbestedingen. Het aanbestedingsproces is namelijk een onderdeel van het totale inkoopproces dat uit zeven stappen bestaat. (Bijlage I).

Het kan gaan om de inkoop van uiteenlopende zaken zoals software, leerlingenvervoer, uitzendkrachten, adviesdiensten, kantoormeubilair, maar bijvoorbeeld ook over (de aanleg van) bruggen en wegen, onderhoud van gemeentelijk groen en het bouwen van sportgelegenheden.

Binnen de overheidssector is de aandacht voor inkoop en aanbesteden de laatste jaren verder gegroeid.

Hiervoor is een aantal redenen aan te geven, die deels met elkaar verband houden:

- rechtmatige en doelmatige besteding van het geld van de belastingbetaler en de jaarlijkse toets door de accountant voor een (goedkeurende) accountantsverklaring;
- ontwikkelingen in wet- en regelgeving en de daarbij behorende jurisprudentie;
- druk op budgetten;
- toenemende vraag naar duurzaam inkopen en aanbesteden.

De Gemeente Breda neemt deel aan het landelijk Programma Duurzaam Inkopen. Dat betekent dat aangeboden producten, diensten en werken – naast andere criteria – zoveel als mogelijk moeten worden beoordeeld op basis van milieuvriendelijkheid en duurzaamheid. In 2007 heeft dat binnen de Gemeente Breda geresulteerd in de start van het Bredase Project Inkoop Duurzamer. Doelstelling van het project is 100% duurzaam inkopen in 2015 op basis van de door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (voorheen SenterNovem en Agentschap NL) ontwikkelde duurzaamheidscriteria.

Doel van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Gemeente Breda geeft sturing aan de inkoopfunctie binnen de hele gemeentelijke organisatie. Het uiteindelijke doel hierbij is optimale professionalisering van haar inkoopfunctie. Concreet betekent dit dat:

- a. wordt ingekocht tegen de juiste prijs/kwaliteit verhouding, uitgaande van een transparant inkoopproces en een objectieve beoordeling van aanbieders;
- b. rechtmatig en doelmatig wordt ingekocht zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend;
- c. de gemeente als professionele, integere, betrouwbare opdrachtgever opdrachtnemers eerlijke en gelijke kansen biedt;

- d. de gemeente administratieve lastenverlichting voor ondernemers voorop stelt; hiermee wordt ook aangesloten bij de inhoud van het Coalitieakkoord Breda 2014-2018;
- e. ten aanzien van inkoopprocessen:
 - I. deze voldoen aan zowel relevante nationale als Europese regelgeving;
 - II. deze eenduidig, transparant en uniform worden toegepast;
 - III. deze efficiënt worden ingericht voor betere sturing en control;
 - IV. deze een belangrijke bijdrage leveren aan het algemene prestatieniveau van de gemeente, leidend tot een verbetering van het financiële resultaat en financiële beheersing.
- f. inkoopkennis verder wordt opgebouwd, ontsloten en gedeeld binnen de eigen organisatie en de regio.

Relatie met andere beleidsterreinen van de Gemeente Breda

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid levert een positieve bijdrage aan het algehele prestatieniveau van de Gemeente Breda als geheel. Het heeft raakvlakken met een aantal andere beleidsterreinen, zoals:

1. economisch ontwikkeling;
2. gemeentelijke arbeidsmarktbeleid 2009 – 2015;
3. milieuvisie 2015;
4. gemeentelijke integriteitsbeleid;
5. mandaatbesluit.

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid dient hiermee te sporen en daarop aan te sluiten.

Economische Ontwikkeling

Door de Gemeente Breda wordt nadrukkelijk ingestoken op een actieve stimulering van de economie (zie ook weer het Coalitieakkoord Breda 2014-2018), ingegeven door bijvoorbeeld de werkgelegenheid, maar wel blijvend binnen de mogelijkheden van de Aanbestedingswet 2012. Daar waar de Gemeente Breda in haar Inkoop- en aanbestedingsbeleid het lokale/regionale bedrijfsleven een impuls kan geven zal zij dit niet nalaten. Zo verschaft de Gemeente Breda het lokale/regionale bedrijfsleven meer inzicht in de gemeentelijke werkwijze rondom inkoop en aanbesteden (via bijvoorbeeld een flyer, informatie in de Nieuwsbrief EZ et cetera) en/of past zij markt oriëntatie en marktconsultatie toe in aanbestedingstrajecten.

Het gemeentelijke arbeidsmarktbeleid 2009-2015:

"Iedereen doet mee, want iedereen is nodig!"

Breda heeft een visie op arbeidsmarktbeleid weggelegd voor de periode tot en met 2015. Deze hangt sterk samen met de maatschappelijke visie 'Meedoen en Verbinden', waarin een belangrijke pijler het vergroten van de participatie van de Bredase burger is. De arbeidsmarktvisie is een nadere uitwerking daarvan op het onderdeel 'meedoen'. Het is daarmee een visie op wat Breda in haar arbeidsmarktbeleid wil, in samenhang met haar strategische partners en de rol in de regio. Het gaat vooral om de relaties tussen de drie o's: onderwijs, overheid en ondernemers. Dit samenspel, en dan met name de rol die de gemeente hierin wil nemen, komt in deze visie tot uitdrukking voor de periode 2009-2015.

De Milieuvisie 2015

In de Milieuvisie 2015 beschrijft de Gemeente Breda de aanpak van het in stand houden en verbeteren van een duurzaam en leefbaar Breda. Duurzaamheid en leefbaarheid zijn concreet uitgewerkt in de milieuthema's afval/grondstoffen, bodem, klimaat/energie, externe veiligheid, geluid, lucht, geur, natuur en water. Belangrijk is het versterken van de voorbeeldfunctie van de gemeente als bedrijf. Zo besteedt de gemeente aandacht aan gebruik van milieuvrien-

delijk papier en duurzame inkoop van energie (actiepunt 44 uit de Milieuvisie). Sinds de vaststelling van de Milieuvisie 2015 heeft de Gemeente Breda grote stappen gezet op het gebied van duurzaam inkopen, zoals is opgenomen in de Notitie 'milieubewust ondernemen in aanbestedingen'.

De gemeente heeft een deelnameverklaring duurzaam inkopen ondertekend. Duurzaam Inkopen is een vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap waarbij mens, milieu en munten in balans zijn. De Bredase ambities en inspanningen op het gebied van duurzaam inkopen zijn de afgelopen jaren flink toegenomen. In 2012 is het Manifest Professioneel Duurzaam Inkopen ondertekend. In paragraaf 2.2. leest u hier meer over. In de Milieuvisie is dit als volgt weergegeven: "Milieu, economie en ruimtelijke ontwikkeling worden in samenhang beschouwd. Hierbij wordt gestreefd naar het maximaal haalbare milieurendement. Economische groei gaat hand in hand met een vermindering van de milieubelasting."

Gerealiseerd moet worden dat dit ook financiële consequenties heeft. Voor maatregelen die het energieverbruik van de Gemeente Breda terugdringen, zijn afspraken gemaakt in de Klimaatnota 'Steek positieve energie in het klimaat.' Van de bedrijven waarop zij toezicht houdt, kan de Gemeente Breda eisen dat alle maatregelen worden genomen die zich binnen vijf jaar terugverdienen. Voor zichzelf legt zij de lat hoger: de Gemeente Breda neemt alle energiemaatregelen die zich terugverdienen binnen tien jaar.

Het college zal in 2015 een nieuwe Milieuvisie vaststellen.

Het gemeentelijke integriteitsbeleid

Sinds 1 juli 2004 is de 'Gedragscode ambtenaren Breda' van kracht. Hierin staan ondermeer regels met betrekking tot integriteit. Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit hierbij aan. Ambtseed: In 2012 hebben alle ambtenaren binnen de gemeentelijke organisatie de ambtseed afgelegd teneinde het gemeentelijk integriteitsbeleid een nieuwe impuls te geven en het onderwerp opnieuw onder de aandacht te brengen.

Het mandaatbesluit

Het betreft hier het Algemeen Mandaatbesluit Breda 2014, zoals vastgesteld op 15 juli 2014 door het college van burgemeester en wethouders, respectievelijk de burgemeester. Het besluit is in werking getreden op 1 augustus 2014. In dit Mandaatbesluit draagt het college c.q. de burgemeester bevoegdheden over aan directeuren, afdelingshoofden of daartoe speciaal aangewezen ambtenaren. dat geldt ook voor bevoegdheden op het gebied van inkoop en aanbesteding. Dit is geregeld in artikel 10 van schema A van het mandaatbesluit. Vanuit het oogpunt van rechtmatigheid en integriteit zoals beschreven in dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid, is het belangrijk dat het Algemeen Mandaatbesluit 2014 wordt nageleefd.

Borging van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid

De borging van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid binnen de gemeentelijke organisatie geschiedt door Juridische Zaken en Inkoop. Dit team faciliteert en adviseert door het bieden van handvatten, hulpmiddelen en professionele inkoopondersteuning aan alle organisatieonderdelen. Daarnaast heeft deze afdeling een coördinerende en signalerende taak met betrekking tot de uitvoering en naleving van dit beleid.

Leeswijzer

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt volgens onderstaande onderwerpen beschreven:

1. juridische uitgangspunten;
2. ethische en ideële uitgangspunten;
3. economische uitgangspunten;
4. organisatorische uitgangspunten.

Grondstelling is dat aan alle uitgangspunten moet worden voldaan. Mochten ze onderling conflicteren, dan kan niet op voorhand worden gezegd, welk uitgangspunt de prioriteit heeft. In hoofdstuk 1 worden de juridische beleidsuitgangspunten op het gebied van inkoop beschreven.

In hoofdstuk 2 komen de ethische en ideële uitgangspunten aan de orde, waarbij wordt ingegaan op integriteitseisen aan bestuurders en ambtenaren, integriteitseisen aan opdrachtnemers, sociaal-maatschappelijke eisen aan opdrachtnemers, duurzaam inkopen en de sociaal maatschappelijke doelstelling van de gemeente.

In hoofdstuk 3 worden de economische uitgangspunten uiteengezet. Hierbij komen de te hanteren aanbestedingsprocedures aan bod, maar ook de omgang met selectie- en gunning-criteria, en de omgang met (lokale) leveranciers.

In hoofdstuk 4 ten slotte worden de organisatorische uitgangspunten beschreven, waarbij de keuze voor inkoopsynergie middels gecoördineerde inkoop wordt toegelicht evenals de uitgangspunten van het hanteren van standaard werkwijzen. Tevens wordt aandacht besteed aan het regelmatig actualiseren van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid en het jaarlijkse inkoopactieplan.

Juridische uitgangspunten

1.1 Naleven van wet- en regelgeving

De Gemeente Breda is verplicht tot naleving van nationale en Europese wet- en regelgeving. Dit geldt ook met betrekking tot alle inkoop (leveringen, diensten en werken).

1.2 Algemene beginselen bij inkoop

Bij inkoop dienen een aantal algemene beginselen in acht te worden genomen:

- A. Algemene beginselen van aanbestedingsrecht.
De beginselen van het Europese Verdrag en de aanbestedingsrichtlijnen zijn transparantie, objectiviteit, non-discriminatie en proportionaliteit.
Deze beginselen worden door de gemeente gehanteerd bij al haar inkoop, zowel onder als boven de drempelbedragen voor Europees aanbesteden. Hiermee onderstreept ze het belang van openbare controle op bestuurlijke en ambtelijke integriteit en de doelmatige besteding van publieke gelden.
- B. Algemene beginselen van behoorlijk bestuur.
De gemeente neemt bij haar inkoop de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, zorgvuldigheid, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

1.3 Toepassen van een inkoop- en aanbestedingsreglement

Om het in de praktijk gemakkelijk te maken aan de bovengenoemde beginselen te voldoen dient bij alle aanbestedingen (zowel boven als onder de drempel voor Europees aanbesteden) gebruik te worden gemaakt van het inkoop- en aanbestedingsreglement. Hierin worden handvatten en richtlijnen gegeven voor de inrichting van nationale en Europese aanbestedingsprocedures.

Voorbeelden van dergelijke handvatten en richtlijnen zijn:

1. een stappenplan voor het aanbestedingsproces;
2. invulling van de verschillende typen van marktbenadering;
3. richtlijnen voor het opstellen van de inkoopstrategie;
4. de te hanteren selectie- en gunningcriteria;
5. de wijze van communiceren met inschrijvers over de gunning.

Het aanbestedingsreglement dient aan te sluiten op de ontwikkelingen binnen de Gemeente Breda (het geactualiseerde Inkoop- en aanbestedingsbeleid), op externe ontwikkelingen zoals de invoering van de Aanbestedingswet 2012, de doelstelling Duurzaam Inkopen, et cetera.

1.4 Uniforme (landelijke) documenten en/of werkwijzen

De gemeente streeft er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval op basis van een gemotiveerde afwijking dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk of regionaal gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De gemeente past bij de betreffende Inkoop in ieder geval toe:

- Aanbestedingswet 2012;
- aanbestedingsreglement werken 2012 (ARW 2012);
- richtsnoeren Leveringen en Diensten van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
- algemene Inkoopvoorwaarden voor leveringen, diensten en werken van de Gemeente Breda van 4 december 2012;
- gids proportionaliteit;

- digitale aanbestedingsplatform(en) zoals TenderNed en Negometrix om het proces van uniforme gegevensverstrekking te vereenvoudigen;
- uniforme klachtenregeling van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

1.5 Mandaat

Inkoop vindt plaats met inachtneming van het vigerende gemeentelijke mandaatbesluit. De gemeente wil slechts gebonden zijn aan schriftelijke verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming.

1.6 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit ondertekend door de directeur van de betreffende directie, blijvend binnen de geldende wet- en regelgeving.

Ethische en ideële uitgangspunten

2.1 Integriteit

Integriteiteisen aan bestuurders en ambtenaren

Alle inkopen van de Gemeente Breda worden op objectieve, transparante, niet-discriminerende en proportionele wijze uitgevoerd. Bestuurders en ambtenaren dienen een zakelijke relatie te onderhouden met de opdrachtnemer en moeten te allen tijde integer zijn.

Alle medewerkers dienen zich daarom te houden aan de Gedragscode voor ambtenaren bij de Gemeente Breda 'Voorbeeldig en aanspreekbaar' die sinds 1 juli 2004 van kracht is en de ambtseed/belofte die hiernaar verwijst.

Functiescheiding is een middel dat bijdraagt aan de borging van integriteit.

- Inkoper: degene die in rechtstreeks contact staat met de leverancier, dienstverlener of aannemer;
- budgethouder: degene die verantwoordelijk is voor de doelmatige en doeltreffende aanwending van de aan hem toegewezen middelen;
- prestatiebeoordelaar: degene die nagaat of de geleverde goederen, diensten of werken conform vooraf opgestelde specificaties en afspraken zijn geleverd.

Integriteiteisen aan opdrachtnemers

De Gemeente Breda stelt ook eisen op het gebied van integriteit aan opdrachtnemers. Deze dienen betrouwbaar te zijn en niet veroordeeld te zijn voor het plegen van strafbare feiten. Wanneer hier niet aan wordt voldaan, wordt men uitgesloten als (mogelijke) opdrachtnemer. Potentiële opdrachtnemers kunnen hierop worden getoetst met inachtneming van de Aanbestedingwet 2012 en de wet Bevordering Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (BIBOB). Potentiële opdrachtnemers wordt gevraagd verklaringen hieromtrent te ondertekenen. Bij gunning kan gevraagd worden om nadere bewijsstukken aan te leveren, ter controle van de ondertekende verklaringen of de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'

Sociaal-maatschappelijke eisen aan opdrachtnemers

Opdrachtnemers van de gemeente dienen zich te houden aan de in Nederland gangbare normen en waarden op sociaal-maatschappelijk gebied. Discriminatie van werknemers of leveranciers, gebruikmaking van kinderarbeid, ontoereikende arbeidsomstandigheden of andere onethische praktijken worden niet getolereerd. Dat betekent dat ze niet voor gunning in aanmerking komen.

2.2 Duurzaam inkopen

De Gemeente Breda heeft het Manifest Professioneel Duurzaam Inkopen van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu in 2012 ondertekend.

Dit Manifest sluit aan op de deelname aan het door het ministerie van VROM opgezette en door Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (voorheen Agentschap NL, hierna te noemen RvO) uitgevoerde Programma Duurzaam Inkopen om uiterlijk in 2015 voor 100% duurzaam in te kopen.

Het vraagt om overheidsinkoop verder te benutten voor het nastreven van ambitieuze duurzaamheidsdoelen en het bevorderen van duurzame innovaties. Niet alleen door het toepassen van de centraal vastgestelde duurzaamheidsnormen en sociale voorwaarden maar ook middels het toekennen van een zwaarder gewicht aan de aanvullend centraal vastgestelde duurzaamheidswensen. Voor wat betreft de duurzame innovaties is het wenselijk om in alle

fasen van het inkoopproces, zo mogelijk in overleg met marktpartijen, op zoek te gaan naar innovatieve oplossingen die zo goed mogelijk bijdragen aan de duurzaamheidsdoelen van de gemeentelijke organisatie. Hierbij wordt nauw aansluiting gezocht bij de uitgangspunten van het gemeentelijk klimaatakkoord 2013.

Duurzaam inkopen is een vorm van maatschappelijk verantwoord ondernemerschap waarbij mens, milieu en munten (financiën) in balans zijn. Bij de mens gaat het om sociaal-ethische zaken als mensenrechten, kinderarbeid, fraude, discriminatie et cetera. Bij milieu om de belasting van milieu en natuur en bij munten om de financiële aspecten. Dit betekent dat in te kopen producten, diensten en werken – naast andere criteria – moeten worden beoordeeld op basis van deze duurzaamheidscriteria, indien aanwezig. De gemeente koopt duurzamer in door bij elke aanbesteding ook verplicht de beschikbare duurzaamheidscriteria van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland toe te passen.

Medewerkers, die betrokken zijn bij inkoop, dienen daarom op de hoogte te zijn van de mogelijkheden om duurzaam in te kopen. Zij zijn verplicht deze mogelijkheden te gebruiken en de balans tussen mens, milieu en munten als volgt af te wegen:

- bij aanvang van elk inkooptraject worden de mogelijkheden tot duurzaam inkopen verkend;
- in de programma's van eisen worden (indien aanwezig) duurzaamheidscriteria van RvO toegepast;
- duurzaamheid wordt expliciet meegenomen bij de beoordeling van leveranciers en aanbiedingen, door dit op te nemen in de selectie- en gunningcriteria;
- duurzaamheidsafspraken worden expliciet opgenomen in het contract, tenzij vooraf is onderbouwd waarom dit niet mogelijk is.

2.3 Sociaal maatschappelijke doelstelling

Het is van belang dat iedereen kan meedoen in de Bredase samenleving.

De Visie Arbeidsmarktbeleid 2009-2015 "Iedereen doet mee, want iedereen is nodig!" is een nadere uitwerking van dit meedoen.

Eén van de mogelijkheden om dit meedoen te bevorderen is Social Return.

Onder Social Return wordt verstaan: het door de gemeente aangaan van convenanten en/of stellen van sociale besteksvoorwaarden bij aanbestedingen, met als doel :

het bevorderen van werkgelegenheid / van reguliere banen voor personen die een uitkering van de gemeente Breda c.q. SW-loon ontvangen, dan wel in aanmerking komen voor (on)betaalde leerwerkplekken/stageplaatsen ten behoeve van het VMBO, VSO, MBO en Bredase Praktijkschool.

Bovenstaande is in overeenstemming met hetgeen in het Coalitieakkoord Breda 2014-2018 is opgenomen.

Onderhavig Inkoop- en aanbestedingsbeleid kent ten aanzien van dit onderwerp de volgende uitgangspunten:

- De opdrachtnemer is verplicht 5% van de aanneemsom te besteden aan lonen voor de doelgroep.

Ook kan er voor gekozen worden Social Return geheel of gedeeltelijk in te vullen met leerwerkplaatsen dan wel stageplaatsen. In degelijk onderbouwde uitzonderingsgevallen kan bij leveringen en werken (waarbij soms sprake is van een zeer lage loonsomcomponent in de aanbestedingssom) gekozen worden voor een afwijkende eis voor Social Return.

- De opdrachtnemer geeft bij inschrijving aan akkoord te gaan met de regeling. De werkelijke invulling (hoeveel, welke mensen, waar in te zetten) wordt na gunning in een plan van aanpak overeengekomen en in een contract vastgelegd. Door een offerte uit te brengen is de leverancier de verplichting aangegaan. Het plan van aanpak wordt door de opdrachtnemer binnen één maand na gunning gemaakt.
- De begeleiding van de arbeidscontractant/stagiaire is primair de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer.
- De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het aantrekken van de personen die tot de doelgroep van Social Return behoren.
- Het loket Social Return, dat binnen de gemeente is belegd bij het gemeentelijke onderdeel ATEA-groep (Activering, Training & Arbeidsbemiddeling), zorgt in overleg met de opdrachtnemer, zo mogelijk, voor de selectie en aanlevering van deze personen.
De selectie en aanlevering van werkzoekenden die tot de doelgroep van Social Return behoren maar een uitkering ontvangen van een andere gemeente dan Breda, vinden plaats in overleg met die gemeente.
- De inzet is primair gericht op personen die een uitkering van de Gemeente Breda c.q. SW-loon ontvangen, dan wel in aanmerking komen voor (on)betaalde leerwerkplekken/stageplaatsen ten behoeve van het VMBO, VSO, MBO en Bredase Praktijkschool.
- Bij de inzet van iemand die werkloos is en een uitkering heeft, dan wel van iemand die SW-loon heeft, is het doel duurzame uitstroom te realiseren, dat wil zeggen een arbeids- c.q. detacheringsovereenkomst van minimaal 24 uur per week met een contractduur van minimaal één jaar.

Bedrijfseconomische uitgangspunten

De volgende vier aspecten komen aan de orde bij de bedrijfseconomische uitgangspunten:

1. te hanteren aanbestedingsprocedures;
2. te hanteren selectie- en gunningcriteria;
3. de omgang met leveranciers, dienstverleners of aannemers;
4. gebruik van inkoopvoorwaarden.

3.1 Te hanteren aanbestedingsprocedures

Eén van de uitgangspunten van de Aanbestedingswet 2012 is, dat de toegang van marktpartijen niet beperkt mag worden. Ook de Gemeente Breda hanteert dit uitgangspunt. In dit kader kan het op de markt zetten van omvangrijke opdrachten disproportioneel zijn. Het is dan ook niet toegestaan onnodig opdrachten samen te voegen. Bijvoorbeeld door het samenvoegen van ongelijksoortige opdrachten. Omvangrijke opdrachten dienen opgedeeld te worden in percelen om op deze manier niet een belangrijk deel van de markt uit te sluiten. Voordat de gemeente overgaat tot het starten van een nationale of Europese aanbesteding, moet onderzocht worden of er binnen de gemeentelijke organisatie een directie of afdeling in staat is om, binnen de kaders van de wensen en eisen van de vraag, in de behoefte te voorzien, bijvoorbeeld de ATEA-groep.

Wanneer de eigen organisatie niet in de vraag kan voorzien, wordt overgegaan tot het in de markt zetten van de vraag. Dit gebeurt conform het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente en de Europese drempelwaarden die op dat moment van toepassing zijn.

Indien de marktontwikkelingen er aanleiding toe geven zal voor de desbetreffende aanbesteding worden beoordeeld in hoeverre innovatieve aanbestedingsvormen en -contractering kunnen worden toegepast.

Proportionaliteit bij keuze aanbestedingskeuze

De aanbestedingsregelgeving onderscheidt een aantal procedures volgens welke aanbestedende diensten opdrachten in de markt kunnen zetten. In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt aangegeven wat de meest aangewezen procedures zijn bij opdrachten met een waarde onder de Europese drempel en vanaf de grensbedragen.

Bij het bepalen van de hoogte van de grensbedragen is aangesloten bij hetgeen in de Aanbestedingswet 2012 en de Gids Proportionaliteit is bepaald ten aanzien van de keuze van de procedure. Het voor de meervoudig onderhandse, de nationale en de Europese procedure geldende voorschrift van de Gids Proportionaliteit bepaalt dat bij de keuze welke procedure geschikt en proportioneel is, in ieder geval acht moet worden geslagen op:

1. de omvang van de opdracht;
2. de transactiekosten voor de aanbestedende diensten en de inschrijvers;
3. het aantal potentiële inschrijvers;
4. het gewenste eindresultaat;
5. de complexiteit van de opdracht;
6. het type van de opdracht en
7. het karakter van de betreffende markt.

Voor opdrachten met een waarde onder of gelijk aan € 50.000,- voor leveringen/diensten en € 150.000 voor werken geldt dat de argumenten voor het vragen om meer dan één offerte in het algemeen niet opwegen tegen de lasten die voor ondernemers en aanbestedende diensten voortvloeien uit het organiseren van een aanbesteding met meerdere inschrijvers. Het gemeentelijke Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit hiermee aan bij de overweging in de Gids Proportionaliteit die stelt dat voor kleine opdrachten (lees: opdrachten met een waarde onder de € 50.000 voor leveringen en diensten en onder de € 150.000 voor werken) de

enkelvoudig onderhandse opdrachtverstrekking in algemene zin de meest aangewezen procedure is. Vanzelfsprekend bestaat de mogelijkheid voor afdelingen en directies om bij opdrachten onder deze grensbedragen bij meerdere marktpartijen offerte aan te vragen, indien hier kansen liggen om tot betere opdrachtvoorwaarden met de leverancier te komen. Voor opdrachten gelijk aan of boven de bovengenoemde grensbedragen tot de Europese drempelwaarde geldt dat de hogere waarde van de opdracht rechtvaardigt dat meer leveranciers (minimaal 3) zich kunnen inschrijven. Om ook hier een balans te houden met de lasten die dit voor leveranciers met zich meebrengt geldt de meervoudig onderhandse procedure hier als het meest aangewezen. Gelijk aan of boven de drempel van € 150.000,-- voor leveringen en diensten en € 2.500.000,-- voor werken tot de respectievelijke Europese drempel wordt de openbare aanbestedingsprocedure, al dan niet met voorselectie toegepast.

Waardebepaling van een opdracht

Om te kunnen bepalen welke marktbenaderingswijze moet worden gevolgd, dient de totale opdrachtwaarde (exclusief BTW) te worden vastgesteld conform de Aanbestedingswet 2012. Hierbij geldt dat de opdrachtwaarde wordt vastgesteld door alle gelijksoortige behoeften van alle gemeentelijke organisatieonderdelen over de gehele contractperiode (inclusief opties tot verlenging) op te tellen. De Gemeente Breda is één opdrachtgever. Indien de contractperiode onbekend, onbepaald of langer is dan 48 maanden, moeten de behoeften over 48 maanden worden opgeteld.

In geen geval mag een opdracht worden gesplitst, opgeknipt of op onjuiste wijze worden geraamd om een aanbestedingsprocedure te ontduiken. Bij twijfel kiest de Gemeente Breda ervoor om een opdracht boven (in plaats van onder) het drempelbedrag te laten vallen.

Toepassing artikel 2.18 van de Aanbestedingswet 2012 (percelenregeling)

De Aanbestedingswet 2012 staat toe dat max. 20% van de totale gezamenlijke opdrachtwaarde (exclusief omzetbelasting) van de percelen binnen de aanbesteding is vrijgesteld van Europees Aanbesteden, mits deze 20% een waarde vertegenwoordigt kleiner dan € 80.000 voor diensten en leveringen en kleiner dan € 1.000.000 voor werken. Voor deze aanbestedingen geldt het regime van het vigerend Inkoop- en aanbestedingsbeleid.

De waarde van de percelen die buiten de Europese aanbesteding worden gehouden dient wel opgeteld te worden bij de totale opdrachtwaarde van de betreffende Europese aanbesteding. Wanneer een directie separaat een levering, dienst of werk aanbesteed, waarvan de waarde onderdeel uitmaakt van een Europese aanbesteding, dan dient deze separate aanbesteding ook Europees aanbesteed te worden.

Afwijken van voorgeschreven marktbenaderingswijzen

Boven de ondergrens bestaat de verplichting om meervoudig onderhands c.q. openbaar aan te besteden, tenzij een daartoe op grond van het vigerende mandaatbesluit bevoegde functie (bijvoorbeeld een directeur) beslist, dat er sterke argumenten zijn om een andere marktbenadering te kiezen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn:

- bij specialistische producten;
- bij dwingende spoed als gevolg van onvoorziene omstandigheden die niet aan de Gemeente Breda zijn toe te rekenen;
- bij een complex uitvoeringsproces;
- bij verwevenheid met parallele processen;
- indien het gaat om opdrachten die om artistieke of technische redenen slechts aan een bepaalde opdrachtnemer kunnen worden toevertrouwd;
- bij vervolgoopdrachten, indien de keuze van een andere opdrachtnemer onaanvaardbaar

hoge kosten of technische moeilijkheden met zich zou brengen.

Wanneer men bijvoorbeeld eigenlijk openbaar zou moeten gaan, kan op basis hiervan een enkelvoudige of meervoudig onderhandse marktbenadering worden toegepast. De argumenten moeten op schrift worden gesteld en worden getoetst en van advies voorzien door JZI, alvorens ze bij de gemandateerde functie ter goedkeuring worden voorgelegd. Deze motiveringsplicht is een belangrijke verplichting binnen de Aanbestedingswet 2012. Naast de motivering voor de gekozen procedure zijn er meer momenten waar de motiveringsplicht geldt. In het reglement wordt hierop ingegaan. Van de Europese aanbestedingsprocedure kan niet worden afgeweken.

3.2 Te hanteren selectie- en gunningcriteria

De eisen en criteria worden objectief opgesteld. Uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en selectiecriteria hebben betrekking op de kwalitatieve beoordeling van inschrijvers dan wel gegadigden. Gunningcriteria hebben betrekking op de beoordeling van de inschrijvingen.

Uitsluitingsgronden

De inschrijver moet op de dag van de inschrijving en op de dag van opdrachtverlening voldoen aan de gestelde eisen. De Gemeente Breda doet alleen zaken met integere organisaties en bedrijven en hanteert hiervoor, zoals de wet voorschrijft, een aantal verplichte eisen, de z.g. uitsluitingsgronden.

Geschiktheidseisen

Geschiktheidseisen zijn eisen waar een inschrijver/gedagigde minimaal aan moet voldoen om voor *gunning* in aanmerking te komen. Deze hebben te maken met de daadwerkelijke risico's die de opdracht meebrengt of terug te voeren zijn op de gewenste competenties en in verhouding staan tot de opdracht (proportionaliteit)

Er zijn drie soorten geschiktheidseisen:

- eisen aan de technische en beroepsbekwaamheid;
- eisen om het financiële en economisch draagvlak aan te tonen;
- eisen inzake de beroepsbevoegdheid.

Deze eisen dienen objectief, proportioneel, transparant en voor alle gegadigden en inschrijvers gelijk gehanteerd te worden.

Selectiecriteria

Selectiecriteria zijn eisen waaraan een gedagigde moet voldoen om voor een uitnodiging tot inschrijving in aanmerking te komen.

Bijvoorbeeld: bij een inschrijving wordt de volgende volgorde aangehouden:

1. Is de inschrijving compleet?
2. Voldoet de inschrijver aan de geschiktheidseisen (minimale eisen om voor gunning in aanmerking te komen)?
3. Hoe verhoudt de inschrijver zich met zijn geschiktheidseisen tot de andere inschrijvers? Hierbij wordt gebruik gemaakt van voorgeschreven selectiecriteria. Hieruit ontstaat een ranking.

Het onderscheid tussen geschiktheidseisen en selectiecriteria is:

- Geschiktheidseisen: voor het toetsen van de geschiktheid van gegadigden of inschrijvers en;
- selectiecriteria: voor het beperken van het aantal gegadigden (minimaal drie bij meervoudig

onderhandse aanbestedingen en minimaal vijf bij niet-openbare Europese aanbestedingen met voor-selectie).

Gunningcriteria

Gunning dient plaats te vinden op basis van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI), waarbij naast prijs ook kwaliteit en andere aspecten een rol spelen. In een zeer beperkt aantal gevallen is het toegestaan te gunnen op 'laagste prijs', mits onderbouwd. In het inkoop- en aanbestedingsreglement is hier een nadere invulling aan gegeven. De wijze waarop inschrijvingen worden beoordeeld wordt beschreven in de aanbestedingsdocumenten conform de richtlijnen die de Aanbestedingswet 2012 geeft, waar de Gids Proportionaliteit en de klachtenregeling onderdeel van uitmaken. De Gemeente Breda beoogt met de opgestelde gunningscriteria de markt zoveel mogelijk de gelegenheid te geven om onderscheidende (kwalitatieve/innovatieve) aanbiedingen uit te brengen.

3.3 Omgang met leveranciers

Afhankelijkheid

De gemeente acht een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.

De gemeente streeft naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers zowel vóór, tijdens als na de contractperiode. De gemeente moet in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij haar Inkoop (waaronder de keuze van de Ondernemer).

De gemeente kiest voor de meest aangewezen ondernemersrelatie

De Gemeente Breda vindt het onwenselijk dat leveranciers in een te grote mate van haar afhankelijk zijn. De gemeente kiest in dat geval voor de meest aangewezen ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten en mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad).

Dit doet zij door het houden van marktconsultaties en actieve marktoriëntaties, waarbij leveranciers worden uitgenodigd en uitgedaagd om met ideeën en nieuwe ontwikkelingen te komen.

Alle leveranciers hebben gelijke kansen

Gemeente Breda streeft ernaar om haar opdrachten voor zoveel mogelijk (kleine) partijen toegankelijk te maken binnen de mogelijkheden die de Aanbestedingswet 2012 hiervoor biedt. Stuurmiddelen hiervoor zijn het gebruik van percelen binnen (Europese) aanbestedingen, het toestaan van combinaties en onderaanneming, verminderen van de administratieve lasten en het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria (proportionaliteit).

In verband met de economische crisis heeft de gemeente uitgangspunten geformuleerd en volgt ze de aanbevelingen die landelijk zijn gedaan om de lokale economie binnen de wettelijke kaders te ondersteunen en te stimuleren. Deze uitgangspunten houden in dat de gemeente bij enkelvoudige en meervoudige onderhandse opdrachten bij voorkeur lokale partijen uitnodigt. Voorwaarde is wel dat tegen een juiste prijs/kwaliteit geleverd wordt. Onder een lokale partij wordt verstaan die onderneming die gevestigd is binnen de gemeentegrenzen van Breda of de hier aan grenzende gemeenten.

Ook streeft de Gemeente Breda een goede informatievoorziening aan het MKB en Werkgevers na.

Door het houden van informatiebijeenkomsten over nieuwe ontwikkelingen op het gebied

van inkoop en aanbesteden bij de overheid door team JZI en door aan te sluiten vanuit het team JZI bij activiteiten met ondernemers die elders in de organisatie worden belegd (Economische zaken).

Evaluatie leveranciers

De Gemeente Breda hecht er waarde aan opdrachtnemers op periodieke basis te evalueren, met name de opdrachtnemers waarmee langdurig wordt samengewerkt. De beoordeling moet transparant, objectief, non-discriminatoire en proportioneel zijn. Deze evaluaties kunnen invloed hebben op een mogelijke contractverlenging en/of opdrachtverstrekking binnen raamcontracten.

3.4 Gebruik van inkoopvoorwaarden

Bij iedere inkoop worden de Algemene Inkoopvoorwaarden voor Leveringen, Diensten en Werken van de Gemeente Breda d.d. 4-12-2012 van toepassing verklaard en indien noodzakelijk wordt door de gemeente een (concept)contract opgesteld.

Organisatorische uitgangspunten

4.1 Inkoop in de organisatie.

Inkoop en aanbesteding is binnen de Gemeente Breda op een gecoördineerde wijze georganiseerd, waarbij de inkoopfunctie gemeentebreed en decentraal is belegd en een activiteit is die door de gehele organisatie wordt uitgevoerd. JZI geeft hier sturing aan en is het aanspreekpunt voor advies over strategische, tactische en operationele inkoop- en aanbestedingsvraagstukken, zowel gemeentebreed als op regionaal niveau. Gemeentelijke directies zijn verplicht zich bij Europese aanbestedingsprocedures te laten ondersteunen door JZI.

4.2 Verantwoordelijkheden

JZI heeft een signalerende, coördinerende, adviserende, faciliterende, maar ook een kaderstellende taak.

Elk gemeentelijk organisatieonderdeel kan advies vragen aan JZI over inkoop en aanbesteden. Indien de capaciteit van de betreffende directie of afdeling te beperkt is om een aanbestedingstraject volledig zelfstandig uit te voeren, stelt JZI hulpmiddelen beschikbaar ter ondersteuning. Wanneer externe ondersteuning nodig blijkt, vervult JZI de makelaarsfunctie.

Het vragen om ondersteuning is niet vrijblijvend. Elke inkoop (voor éénmalige opdracht of contract over meerdere jaren) van een levering of werk met een totaalbedrag van € 25.000,- of hoger, dient met een digitaal meldingsformulier te worden aangemeld bij het team Juridische Zaken en Inkoop. Diensten dienen te allen tijde gemeld te worden middels een digitaal inkoopmeldingsformulier. Europese aanbestedingsprocedures dienen altijd ondersteund te worden door JZI. Naast het bieden van ondersteuning op basis van de melding wordt op deze manier het overzicht over de gemeentelijke inkoopfunctie behouden en wordt de rechtmatigheid beter geborgd.

Periodiek toetst team Juridische Zaken en Inkoop in samenwerking met team Interne Controle van de Concernstaf vooruitlopend op de accountantscontrole, de naleving van dit beleid door:

- toetsing van aanbestedingsdossiers;
- toetsing van inkopen met gegevens uit de crediteurenadministratie.

Gezamenlijk optreden naar de markt

De Gemeente Breda is één entiteit. JZI adviseert in samenspraak met de afzonderlijke directies over de te volgen inkoopstrategie. Uitgangspunt in de Aanbestedingswet 2012 is dat opdrachten van gelijksoortige producten, diensten of werken niet onnodig samengevoegd worden, tenzij de samenvoeging helder wordt gemotiveerd in de aanbestedingsstukken. Dit met het oogmerk om opdrachten toegankelijk te maken voor alle marktsegmenten. Bij samenvoeging dient de opdracht in meerdere percelen te worden opgedeeld, tenzij dit niet passend is, hetgeen dan helder onderbouwd wordt.

Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar het afsluiten van gemeentebrede raamcontracten op basis van de bij de aanbesteding bepaalde perceelindeling. Indien nodig kunnen individuele (specifieke) wensen van directies tot uiting komen in aparte percelen. Het afsluiten hiervan is nadrukkelijk geen doel, maar een middel om doelmatigheid en (administratieve) efficiëntie te realiseren.

Het team Juridische Zaken en Inkoop coördineert de eventuele clustering. Bij gezamenlijk optreden zijn directies verplicht zich te committeren aan de uitkomst.

Vanzelfsprekend maakt ook doelmatigheid onderdeel uit van de gekozen inkoopstrategie, zowel voor de ondernemers als voor de gemeente.

Kennisuitwisseling

Inkoopsynergie beperkt zich niet alleen tot het gezamenlijk optreden richting de markt. Zowel binnen de Gemeente Breda als in regionaal verband betekent het ook het streven naar gezamenlijke ontwikkeling en professionalisering. Om dit te bereiken is actief gezocht naar mogelijkheden om kennisuitwisseling te realiseren. Deels wordt dit gefaciliteerd middels interne cursussen, procedures en organisatorische regelingen, maar een groot deel moet voortkomen uit de houding en het gedrag van de Bredase ambtenaren: de bereidheid tot samenwerking en kennisdeling en het nemen van verantwoordelijkheid van de eigen rol

Regionale inkoop samenwerking

Naast gemeentebrede samenwerking, zoekt de Gemeente Breda ook actief naar regionale inkoop samenwerking. De samenwerkingsverbanden tussen de Provincie, de gemeenten Helmond, Den Bosch, Tilburg, Eindhoven en Breda (gezamenlijk de 'B6') en tussen de verschillende West-Brabantse gemeenten + het Waterschap Brabantse Delta zijn hier concrete voorbeelden van.

Het coalitieakkoord 2014-2018 spreekt van een centrumrol voor de gemeente Breda voor heel West-Brabant. De inkoop samenwerking tussen de gemeente Breda met gemeenten uit de Regio West-Brabant richt zich naast het gezamenlijk inkopen en aanbesteden waar mogelijk, op het delen van kennis en vaardigheden en het gezamenlijk optrekken waar het ontwikkelingen betreft op het gebied van inkoop en aanbesteden.

4.3 Hanteren van een standaardwerkwijze

Een groot deel van de inkoopactiviteiten is in het kader van integraal management decentraal belegd. Om de professionaliteit en kwaliteit van de inkoopactiviteiten te borgen, kiest de Gemeente Breda ervoor om een standaardwerkwijze te ontwikkelen op het gebied van inkoop en aanbesteden.

Deze werkwijze wordt vastgelegd in het inkoop- en aanbestedingsreglement met daarin opgenomen eenduidige procedures, richtlijnen en hulpmiddelen voor het inkopen van leveringen, diensten of werken. Naast standaard werkwijzen wordt actief ingezet op het digitaliseren van het inkoopproces. De Aanbestedingswet 2012 stelt het gebruik van TenderNed¹ verplicht voor de publicatie van Europese en nationale aanbestedingsprocedures. Het team Juridische Zaken en Inkoop gaat nog een stap verder door het gebruik van Negometrix waarmee het gehele aanbestedingsproces wordt ondersteund.

Om openheid, zakelijkheid en objectiviteit te dienen, wordt ook op het gebied van informatiesystemen standaardisatie nagestreefd. Informatie over lopende contracten, inkoopvolumes en facturenstromen worden op eenduidige wijze geregistreerd en toegankelijk gemaakt. Daartoe gebruikt JZI een contractbeheersysteem. Ook wordt jaarlijks een analyse gemaakt van de uitgaven van de Gemeente Breda (spend-analyse van de inkoop-factuurgegevens). De uit de registraties gegenereerde informatie vormt input voor inkoopcontrol-rapportages, planning, advisering, signalering en prioritering van aanbestedingstrajecten.

¹ TenderNed is een online marktplein waar aanbestedende diensten en ondernemingen elkaar vinden. Alle aanbestedende diensten publiceren hier hun opdrachten voor diensten, leveringen en werken, zowel nationale als Europese aanbestedingsprocedures.

4.4. Inkoopactieplan

Jaarlijks wordt door het team Juridische Zaken en Inkoop een inkoopactieplan opgesteld. Hierin wordt aangegeven wat het komende kalenderjaar staat te gebeuren op het gebied van Inkoop. Dit betreft zowel een overzicht van de uit te voeren inkopen en aanbestedingen, als een overzicht van ontwikkelingen die voor de gemeentelijke inkoopfunctie gepland staan.

4.5 Herijking inkoop- een aanbestedingbeleid

De wereld rondom inkoop en aanbesteden is in beweging, gedreven door zowel externe factoren (regelgeving, marktontwikkelingen, jurisprudentie, et cetera) als interne factoren (verdere professionalisering).

Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Gemeente Breda wordt daarom in ieder geval elke drie jaar geëvalueerd en zo nodig herijkt. Indien wenselijk c.q. noodzakelijk kan dit ook eerder gebeuren. Het team Juridische Zaken en Inkoop heeft hierin een initiërende rol.

De ontwikkelingen in de Europese regelgeving worden gevolgd en nieuwe regelgeving wordt integraal in dit beleid van toepassing verklaard. Ook gemeentelijke- en regionale ontwikkelingen en wijziging van specifieke gemeentelijke beleidsuitgangspunten kunnen aanleiding zijn om het Inkoop- en aanbestedingsbeleid te herzien.

Bijlage 1 Begripsbepaling

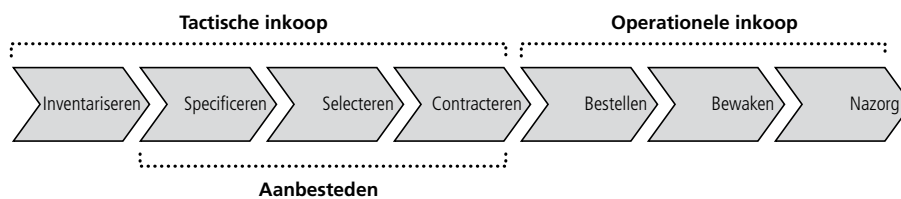
Definitie van inkoop

Inkoop wordt in deze notitie gedefinieerd als: 'alles waar een externe factuur tegenover staat'. Dit houdt in dat zowel leveringen, diensten als werken onder de noemer 'inkoop' vallen.

Het inkoopproces

Het inkoopproces kan worden onderscheiden in een zevental fasen:

► Inkoopproces

De tactische inkoop omvat:

1. inventariseren: het bepalen van de behoefte van de eigen organisatie en het inventariseren van het aanbod in de markt;
2. specificeren: het opstellen van het programma van eisen, concept contract en de offerteaanvraag;
3. selecteren: het aanvragen en beoordelen van offertes en selecteren van de beste leveranciers;
4. contracteren: het eventueel onderhandelen met leveranciers en afsluiten van contracten.

Na het contracteren van de leveranciers volgt de operationele inkoop. Dit houdt in:

5. bestellen: het plaatsen van orders;
6. bewaken: het bewaken van het uitleveren van orders, verifiëren en afhandelen van facturen;
7. nazorg: het afhandelen van klachten en claims, afhandelen van meer-/minderwerk, evalueren van leveranciers en herzien van contracten.

Naast de tactische en operationele inkoop wordt ook de strategische inkoop onderscheiden. Die omvat vraagstukken rondom in- en uitbesteding, de wijze van inkoopcoördinatie et cetera.

Aanbesteden

Aanbesteden is een vorm van marktbenadering waarin de opdrachtgever, na concurrentiestelling, een opdracht gunt. De verschillende fasen van het tactisch inkoopproces worden in een aanbesteding gestructureerd doorlopen. Het doel is om het inkoopproces transparant, objectief, non-discriminair en proportioneel te laten verlopen, om een zo doelmatig mogelijke besteding van gemeenschapsgeld te realiseren.

Bijlage 2 Vormen van marktbenadering

In het inkoop- en aanbestedingsreglement worden deze vier procedures verder uitgewerkt die in deze paragraaf voorkomen.

Openbaar aanbesteden geniet de voorkeur, omdat dit maximaal tegemoet komt aan de beginselen van transparantie, objectiviteit en non-discriminatie. Door de economische crisis nodigt de Gemeente Breda bij de enkelvoudige aanbesteding in eerste instantie een lokale leverancier uit. Bij meervoudig onderhands wordt eveneens eerst de lokale markt onderzocht. Voor zowel de enkelvoudige als de meervoudig onderhandse aanbesteding geldt dat daarvan mag worden afgeweken bij gegronde redenen, bijvoorbeeld als wordt ingeboet op prijs en kwaliteit. Wanneer het bedrag dat gemoeid is met de inkoop echter beperkt is, wegen de (administratieve) lasten niet op tegen de baten. De Gemeente Breda hanteert daarom de navolgende marktbenaderingwijzen en drempelbedragen bij het aanbesteden van leveringen, diensten en werken. Als een directie zelfstandig een drempel wil verlagen en een procedure wil toepassen die verplicht is bij een hoger bedrag, dan is dat altijd toegestaan.

De Gemeente Breda onderscheidt vier vormen van marktbenadering:

1. enkelvoudig onderhands: de gemeente kiest zelf een opdrachtnemer uit.
Er is geen sprake van concurrentie tussen mogelijk opdrachtnemers. In verband met de economische crisis is deze marktbenadering aangescherpt door uit te gaan van een lokale/regionale leverancier, indien aanwezig;
2. meervoudig onderhands: de gemeente kiest een aantal opdrachtnemers uit, die een offerte uitbrengen. Er is dus sprake van beperkte concurrentie. In verband met de economische crisis is deze marktbenadering aangescherpt door uit te gaan van minimaal drie offertes, bij voorkeur lokale leveranciers, indien geschikt en aanwezig. Uitgangspunt is dat indien er geen geschikte lokale leverancier aanwezig is, er wordt gekeken naar leveranciers in de regio West-Brabant. Onder een regionale leveranciers wordt verstaan die onderneming waarvan de hoofdvestiging zich bevindt binnen één van de deelnemende gemeenten aan het samenwerkingsverband Regio West Brabant (www.west-brabant.eu);
3. nationaal aanbesteden, openbaar of niet openbaar : de gemeente plaatst nationaal op het landelijke digitale aanbestedingsplatform TenderNed een aankondiging voor een opdracht. In specifieke gevallen kan de gemeente Breda tevens kiezen voor additionele andere media (vakbladen/website). Er is vrije concurrentie tussen alle mogelijke opdrachtnemers. Met voorafgaande selectie wordt uit de gegadigden een aantal potentiële opdrachtnemers geselecteerd die een offerte mogen uitbrengen;
4. Europees aanbesteden, openbaar of niet openbaar: de gemeente plaatst op Europees niveau een aankondiging voor een opdracht. Er is vrije concurrentie tussen alle Europese opdrachtnemers.

► **Werken**

Europees aanbesteden	≥ € 5.186.000,-
Nationaal aanbesteden	≥ € 2.500.000,- tot € 5.186.000,-
Meervoudig onderhands (minimaal drie offertes)	≥ € 150.000,- tot € 2.500.000,-
Enkelvoudig onderhands	Tot € 150.000,-

► **Leveringen en diensten**

Europees aanbesteden	≥ € 207.000,-
Nationaal aanbesteden	≥ € 150.000,- tot € 207.000,-
Meervoudig onderhands (minimaal drie offertes)	≥ € 50.000,- tot € 150.000,-
Enkelvoudig onderhands	Tot € 50.000,-

De Europese grensbedragen gelden voor de periode 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015.

Bij inkopen en aanbestedingen voor werken en leveringen waarvan de totale opdrachtwaarde de drempel vanaf € 25.000,- overschrijdt is een inkoopmelding aan team Inkoop verplicht. Bij diensten en inhuur derden is de drempel € 0,- en is een akkoord van het bedrijfsbureau van de betreffende directie vereist

Hoe kunt u ons bereiken?

Gemeente Breda
Team Juridische Zaken en Inkoop
Postbus 90156
4800 RH Breda
Telefoon: (076) 529 33 99
e-mail: sb.inkoop@breda.nl
website: www.breda.nl